

УДК 657

І.М. Вигівська, к.е.н., доц.

В.О. Іваненко, к.е.н., доц.

Житомирський державний технологічний університет

Л.Я. Шевченко, ст. викл.

ДВНЗ “Криворізький національний університет”

АНАЛІЗ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ КОРПОРАЦІЙ: ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ

У статті визначено напрями удосконалення організаційних засад аналізу ресурсного потенціалу корпорації в умовах застосування інтегрованої комп'ютерної інформаційної системи корпорації для забезпечення ефективного управління процесами відтворення у діяльності корпорації.

Ключові слова: організація економічного аналізу, комп'ютерно-інформаційні технології, корпорація, ресурсний потенціал.

Постановка проблеми. Розвиток ринкових відносин, поява альтернативних джерел фінансування, розширення напрямків інвестування, становлення конкурентоздатного виробництва тощо вимагає на усіх рівнях управління корпорацією нових практичних рішень, заснованих на принципово новому теоретичному рівні знань, трансформації традиційних алгоритмів фінансового планування.

У зв'язку з цим, з упевненістю можна стверджувати, що не існує жодних сторін діяльності корпорації, жодних управлінських рішень, що безперервно приймаються для її здійснення (наприклад, зміна технології виробництва, запровадження того чи іншого режиму робочого дня, нормативної бази, використання трудових і матеріальних ресурсів чи системи контролю за її дотриманням, кадрові перестановки тощо), які б не вимагали більш детального й ефективного дослідження у системі економічного аналізу.

Крім того, стає функціонування корпорації у довгостроковій перспективі, забезпечення високих темпів її розвитку та підвищення конкурентоспроможності в умовах ринкового

© І.М. Вигівська, В.О. Іваненко, Л.Я. Шевченко, 2013

середовища, значною мірою визначаються рівнем її ресурсного потенціалу та здатністю ефективно його використовувати. Тому

багатовимірний детальний аналіз забезпеченості ресурсами та ефективності їх використання є необхідним елементом інтегрованої комп'ютерно-інформаційної системи корпорації (KICK), за допомогою якої керівництво та фахівці мають можливість ухвалювати адекватні управлінські рішення.

Невизначеність порядку організації аналізу ресурсного потенціалу в інтегрованій комп'ютерній інформаційній системі корпорації не дозволяє забезпечити високу ефективність управління її ресурсами та зумовлює виникнення проблем при визначенні напрямів стратегії розвитку корпорацій.

Метою дослідження є вивчення рівня організаційного забезпечення аналізу ресурсного потенціалу корпорацій для визначення напрямів його удосконалення в умовах застосування інформаційних комп'ютерних систем.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Важливою теоретико-методологічною основою побудови концептуальної моделі аналізу в системі управління діяльністю корпорацій є праці Ф.Ф. Бутинця [2], О.М. Брадула [1], Є.В. Мниха [4], О.В. Олійник [5, 6], М.Г. Чумаченка [8] та ін. Проте питанням організації аналізу ресурсного потенціалу корпорацій в умовах інтегрованої KICK увага практично не приділялась.

Викладення основного матеріалу. Під аналізом діяльності корпорації слід розуміти комплексне дослідження її функціонування за видами діяльності та окремими структурними підрозділами (бізнес-одинацями (БО)) з метою об'єктивної оцінки досягнутих фінансово-господарських результатів і виявлення шляхів подальшого підвищення прибутковості (рентабельності) при забезпеченні безпечного рівня ліквідності.

При цьому, комплексними завданнями аналізу є: по-перше, визначення можливості покращення використання власного ресурсного потенціалу та виробничих потужностей, організаційних форм і методів управління; по-друге, виходячи з реальних умов господарювання, обґрунтування раціональних шляхів стратегічного розвитку корпорації та її бізнес-одиниць.

У діяльності корпорацій можливо виділити дві групи зв'язків: горизонтальні, що дозволяють визначити вплив окремих бізнес-одиниць на вирішення загальних завдань і їх взаємозв'язок у процесі виконання таких завдань, і вертикальні, що забезпечують диференціювання завдань окремих бізнес-одиниць та їх узгодження із загальною метою.

Враховуючи специфіку менеджменту корпорацій, методика та організація його аналітичного забезпечення, насамперед, залежить від:

виду діяльності; організаційної та технологічної структури; взаємодії бізнес-одиниць у структурі корпорації; рівня інтеграції інформаційної системи аналізу; варіативності діяльності в умовах ризику.

Як відомо, успішний результат проведення будь-якої діяльності, у тому числі й аналітичної роботи, залежить від того, наскільки ретельно продуманий та здійснений процес її організації. Під організацією економічного аналізу діяльності корпорації слід розуміти систему заходів комплексного та системного дослідження всіх або окремих сторін її діяльності (бізнес-процесів) і структурних підрозділів (бізнес-одиниць), яка передбачає поєднання у часі та просторі процесу використання технічних засобів, інформаційного і методичного забезпечення, а також виконавців аналітичної роботи з метою отримання аналітичної інформації.

Зокрема, І.Т. Райковська наголошує на необхідності виокремлення наступних груп складових організації економічного аналізу:

- кадрове забезпечення (вибір форми організації економічного аналізу; підбір працівників-аналітиків; порядок проведення атестації аналітиків і підвищення їх кваліфікації);
- інформаційне забезпечення (збір та аналітична обробка економічної інформації; розробка форм аналітичних документів);
- методичне забезпечення (підготовка розпорядчих документів з організації та проведення економічного аналізу; організація праці аналітика; підготовка та перевірка інформації; наявність методик розрахунку показників для оцінки зміни та ефективності використання матеріального та інтелектуального капіталу підприємства, а також виявлення впливу зовнішніх чинників на внутрішнє середовище підприємства);
- технічне забезпечення (програмне забезпечення економічного аналізу; наявність технічних засобів для проведення аналітичної роботи) [7, С. 22].

Професор О.В. Олійник зазначає, що до основних груп чинників впливу на організацію системи економічного аналізу належать:

- філософія управління та корпоративна культура (основні чинники – ставлення керівництва суб'єкта господарювання до доцільності та необхідності здійснення економічного аналізу та відповідно, формування системи економічного аналізу підприємства);
- загальносистемні чинники: організаційно-правова структура суб'єкта господарювання, розмір підприємства та масштаби діяльності, продуктова програма, специфіка здійснення діяльності, кількість і регіональна неоднорідність відокремлених підрозділів;

- внутрішньоорганізаційні чинники: стратегічні завдання, адекватність та дієздатність організаційної структури та структури управління, розподіл функціональних повноважень, обов'язків, прав та компетенцій, регулювання різних видів та напрямів діяльності, рівень комп'ютеризації діяльності, доцільність здійснення економічного аналізу за напрямками та об'єктами; інформаційна забезпеченість;

- ресурсні можливості: насамперед, кадрове забезпечення (зокрема, рівень компетентності кадрового складу, здатності до сприйняття, обробки інтенсивних потоків інформації, розробка та реалізація на постійній основі програми навчання та підвищення кваліфікації працівників) і наявність фінансових ресурсів [6, С. 58].

При цьому А.Д. Бутко до принципів організації економічного аналізу відносить:

- адресність виконавців аналітичної роботи та користувачів аналітичної інформації (принцип дозволяє визначити відповідальних за аналітичну роботу та безпосередніх користувачів результатів аналізу);

- плановість і координація аналітичних робіт (принцип дозволяє раціонально розподіляти функціональні обов'язки з аналізу між виконавцями відповідно до програми, календарного плану, мети, послідовності аналізу, а також завдяки повному охопленню об'єктів аналізу, залученню широкого кола фахівців, керівників різних рівнів управління корпорації, які мають відношення до прийняття управлінських рішень, виключає дублювання аналітичних робіт різними фахівцями);

- паралельність аналітичних робіт (одночасне паралельне виконання окремих аналітичних робіт щодо вивчення причинно-наслідкових зв'язків між показниками, що сприяє скороченню терміну проведення економічного аналізу);

- достовірність економічної інформації (передбачає отримання повної, своєчасної та нової інформації про виробничо-фінансову діяльність, яка необхідна для проведення комплексного системного аналізу з метою оцінки результатів діяльності корпорації та її бізнес-єдиниць, формування і прийняття управлінських рішень);

- оперативність і гнучкість аналізу (на підставі обчислювальної й організаційної техніки та комп'ютерних технологій, реальної стратегії, цілей і завдань отримувати своєчасну та повноцінну інформацію з метою формування та прийняття управлінських рішень щодо залучення невикор-

ристаних потенційних можливостей як корпорації в цілому, так й її бізнес-одиниць);

- багатоваріантність та оптимальність аналітичної інформації (сприяє вибору з багатьох варіантів найкращого і формуванню на підставі цього оптимальних управлінських рішень, які відповідають внутрішнім і зовнішнім умовам функціонування корпорації);

- дієвість та практична спрямованість аналізу у вирішенні стратегічних і тактичних завдань корпорації (принцип орієнтує аналіз на виявлення недоліків, пошук і вибір оптимальних управлінських рішень щодо підвищення ефективності використання матеріальних, нематеріальних, трудових, фінансових та інших ресурсів, а також ресурсного потенціалу в цілому в умовах невизначеності та ризику у майбутньому) [3, С. 252–253].

Таким чином, організація аналітичної діяльності передбачає її проведення в повному обсязі у визначений термін, послідовності, на підставі усіх можливих видів інформації в будь-яких умовах її обробки, зокрема, із залученням засобів комп'ютерних технологій. У сучасних умовах господарювання все більш ускладнюються взаємозв'язки не лише між суб'єктами господарювання, а також і між їх структурними підрозділами, що, відповідно, вимагає від системи аналізу детальної, оперативної, точної та релевантної аналітичної інформації. Зазначене передбачає необхідність підвищення оперативності процедури обробки економічної інформації на основі застосування провідних розробок у сфері інформаційно-комп'ютерних технологій.

Реалізація економічного аналізу за допомогою використання комп'ютерної техніки забезпечує, насамперед, мінімізацію трудомісткості аналітичного процесу; далі – скорочення періоду обробки інформації, а також підвищення достовірності та якості інформації за рахунок отримання різнобічних, оперативних, поточних, перспективних та аналітичних характеристик для кожного об'єкта управління, що, у свою чергу, сприяє підвищенню гнучкості та еластичності процесу управління, а також посиленню ролі аналізу в обґрунтуванні ефективних управлінських рішень.

Існуючі підходи до комп'ютеризації аналітичних робіт у діяльності корпорації не відповідають зростаючим потребам практики, що зумовлено: складністю та появою нових об'єктів аналізу; наявністю різномірної (з внутрішніх та зовнішніх джерел) та різноформатної інформації (текстові файли, MS Excel, MS Word, HTML, XML, Dbase, ODBC тощо), яка, для її узагальнення та застосування аналітичних методик, повинна піддаватися попередній обробці та уніфікації; відсутністю загального інтегрованого

масиву даних у різних бізнес-одинацях корпорації; використанням різних апаратних середовищ (платформ) тощо.

Досвід використання програмних продуктів для здійснення аналітичних процедур (корпоративних інформаційних систем, інтегрованих аналітичних додатків до комп'ютерної системи бухгалтерського обліку (КСБО), АРМ аналітика) надає можливість узагальнити основні вимоги до його проведення в умовах комп'ютерної обробки даних:

- своєчасне та повне задоволення обчислювальних та інформаційних потреб економіста при проведенні економічного аналізу;

- мінімальний час відповіді на аналітичні запити;
- можливість подання вихідної інформації в табличній і графічній формах;

- можливість внесення коригувань в методику розрахунків і форми відображення кінцевого результату;

- повторення процесу вирішення завдання з будь-якої довільно заданої точки (стадії) розрахунку;

- можливість роботи у мережі;

- простота діалогу в системі “людина-машина” [6, С. 82].

В умовах застосування комп'ютерних технологій розв'язування задач аналізу господарської діяльності потребує наявності ін формаційного, програмного, організаційного-технічного та правового забезпечення (рис. 1). Правове забезпечення передбачає встановлення конфіденційності доступу до інформації та рівня відповідальності за її втрату та незаконне розповсюдження.

Організаційно-технічне забезпечення містить: вибір технічних засобів для аналітичної обробки інформації; розподіл обов'язків з проведення аналізу; формування аналітичної інформації на запит користувачів усіх рівнів управління тощо.

Інформаційне забезпечення передбачає створення банку даних корпорації за рахунок усіх можливих зовнішніх і внутрішніх інформаційних баз окремих бізнес-одинаць шляхом систематизації, класифікації та кодування отриманої від них інформації. При цьому, формування інформаційного забезпечення повинно здійснюватися з урахуванням таких вимог: разове введення вхідної інформації на окремій бізнес-одинаці та багаторазове її використання на всіх рівнях управління корпорації залежно від рівня доступу; об'єктивність, точність, достовірність, узгодженість та уніфікація як вхідної, так і вихідної інформації; сумісність усіх видів інформації; контроль вхідної та вихідної інформації для захисту банку даних корпорації, а також

баз даних окремих бізнес-одиниць від несанкціонованого доступу та втрати конфіденційної інформації. Внутрішня вхідна інформація (обліково-звітна, нормативно-планова, довідково-правова, технічна, технологічна та інша поза облікова) є основою для розв'язання аналітичних задач, тому всі види інформації між собою повинні бути інформаційно-сумісними.

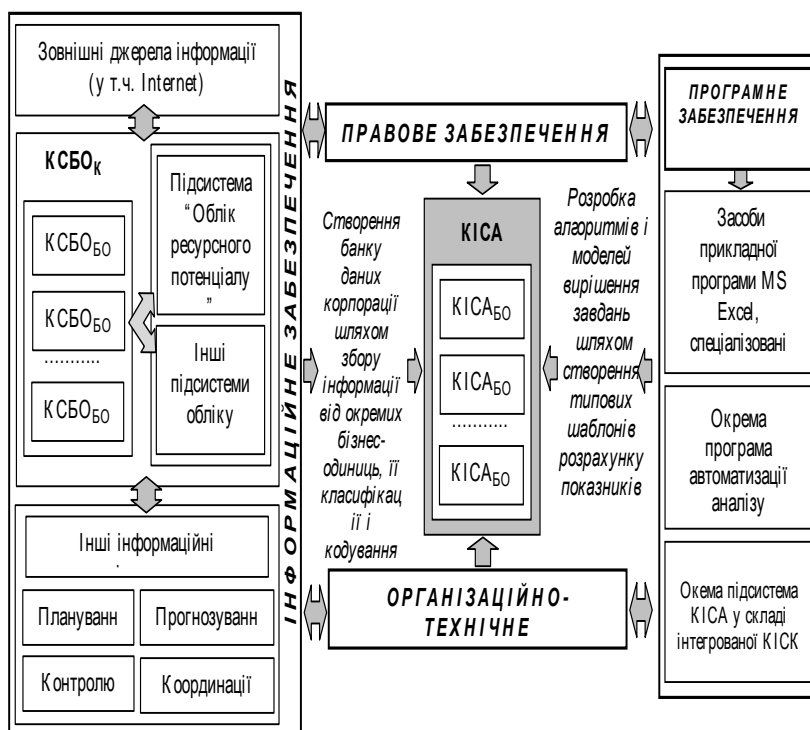

Рис. 1. Схема забезпечення здійснення аналітичних робіт в умовах КІСА корпорації

Програмне забезпечення є інструментом автоматизованої реалізації аналітичних задач шляхом розробки алгоритмів (типових шаблонів) оперативного, ретроспективного та перспективного аналізу виробничо-фінансової діяльності корпорації та її бізнес-одиниць.

При обробці інформації в умовах використання комп'ютерно-інформаційної системи аналізу (КІСА) програмне забезпечення аналізу має бути продовженням програмного забезпечення бухгалтерського обліку, що дозволить досягти високої ефективності використання економічної інформації, яка утворюється безпосередньо на окремих бізнес-одиницях.

Програмне забезпечення дозволяє надавати аналітичну інформацію в табличній, текстовій і графічній формах. Таблична інформація формується на основі використання електронних таблиць Microsoft Excel, систем управління базами даних (СУБД) FoxPro for 60

Windows, Microsoft Access, а також інших програм та текстових редакторів. Текстова інформація формується з бази даних і, за необхідності, вводиться з клавіатури ПЕОМ. Текстова інформація в електронному вигляді формується текстовим редактором (Microsoft Word, Lexicon тощо). Графічна інформація формується за допомогою спеціального програмного забезпечення, а також вбудованих текстових редакторів у програмах, що забезпечують надання інформації у табличній формі (Microsoft Excel, Mini Tab тощо). Ця інформація наочно відображає результати аналітичних розрахунків, характеризує тенденції та закономірності зміни й розвитку в результаті виробничо-фінансової діяльності підприємства [3, С. 243].

Таким чином, автоматизоване розв'язання аналітичних задач за допомогою комплексу програмних засобів здійснюється шляхом обробки аналітичної інформації відповідно до сформованих баз даних, визначеного алгоритму, а також встановлених термінів отримання, вигляду, розрізів та користувачів конкретної результативної вихідної інформації.

Більшість корпорацій пройшли етап комплексної автоматизації діяльності, тому вони використовують KICK класів MRP II, ERP, APS. Комп'ютеризація аналізу в таких системах найчастіше реалізується через створення у складі KICK окремої комп'ютерно-інформаційної системи аналізу (KICA), яка передбачає аналіз даних із застосуванням відповідних сучасних технологій (Data Warehouse, Data Mart) і аналітичних інструментів (OLAP, Data Mining).

У процесі здійснення аналізу та прогнозування фінансового стану корпорації та її бізнес-одиниць ERP-система використовується як джерело історичних даних діяльності підприємства. Зазначені дані можуть бути оброблені спеціалізованими статистичними та OLAP пакетами (On-Line Analytical Process – засіб аналітичної обробки даних в оперативному режимі). OLAP-системи – це системи, що володіють гнучкістю обробки й аналізу даних, здатні будувати багатовимірні таблиці даних для їх аналізу та представлення у необхідних користувачу розрізах. Застосування OLAP дозволяє користувачу інтерактивно працювати зі звітами, самостійно підбираючи комбінації розрізів даних, та при цьому миттєво одержувати результат аналізу на екрані комп'ютера. Оскільки база даних ERP-системи виступає джерелом інформації для таких пакетів, то вона повинна містити всі необхідні аналітичні ознаки, за якими будуть проводитися вибірки даних, що мають здійснюватися на етапі введення інформації до ERP-системи.

Наприклад, у системі “Галактика” (клас ERP-систем) розвинені інструменти аналізу витрат для планування та прийняття рішень. Так, основний напрям її модуля “Фінансовий аналіз” полягає в інформаційній підтримці процесу управління в частині вирішення завдань аналізу фінансових і матеріальних ресурсів, доцільності їх використання. Однією з переваг даної програми є те, що разом із стандартними коефіцієнтами й аналітичними таблицями, наведеними в програмі, користувач може розрахувати необхідний тільки для нього за відповідний період набір додаткових показників, узагальнити їх і оформити розрахунок в аналітичних таблицях.

Засоби одного з модулів системи “Контролінг” дозволяють проводити весь комплекс робіт зі складання планових кошторисів витрат підрозділів, кошторисів планової собівартості товарних запасів і реалізованої продукції, формувати Звіт з планових витрат підприємства за будь-який період. Завдяки тому, що система функціонує на єдиній базі даних, для проведення планових і прогнозованих розрахунків можна використовувати будь-яку облікову та техніко-економічну інформацію, необхідну для управління підприємством. Використання такої системи дозволяє розрахувати маржинальний дохід, рентабельність, точку безбитковості за підприємством в цілому та окремими видами продукції. Система дозволяє здійснити факторний аналіз відхилень фактичних показників від планових, а також визначити вплив на розходження планових оцінок і фактичних даних зміни обсягу випуску продукції, цін виробничих запасів, норм їх витрат тощо [5, С. 82].

Ще однією розповсюдженою на ринку програмних продуктів є ERP-система на базі “1С:Предприятие 8.2 + Oracle Database”. В п. 2.1 дисертації обґрунтовано оптимальність використання даного програмного забезпечення при створенні комп’ютерної системи бухгалтерського обліку та аналізу корпорації, що зумовлено його перевагами: високошвидкісною обробкою даних та запитів у багатокористувацькому режимі; територіальною віддаленістю бізнес-одиниць групи; формуванням банку даних (головне підприємство); високим рівнем аналітичності інформації; наявністю аналітичних модулів тощо. Зокрема, зазначене програмне забезпечення дозволяє об’єднувати в собі технологію збирання, зберігання, узгодження та консолідацію інформації з усіх бізнес-одиниць, оперативного й інтелектуального аналізу даних, побудови зведених аналітичних звітів, таблиць та графічне представлення багатомірних агрегатів, дослідження статистичних залежностей, моделювання та прогнозування. Таким чином, реалізація економічного аналізу на основі комп’ютерних технологій

дозволяє отримувати різносторонню, оперативну, поточну, перспективну та аналітичну характеристики кожного об'єкта управління, що дозволяє користувачам аналітичної інформації обґрунтовувати та приймати ефективні управлінські рішення.

В цілому аналітичне дослідження діяльності корпорацій в умовах КІСА можна умовно поділити на три основних етапи (табл. 1).

Таблиця 1

Етапи аналітичної роботи в умовах КІСА

Характеристика етапів	Особливості реалізації в КІСА
1	2
I. Організаційно-підготовчий етап	
1.1. Вибір організаційної форми проведення аналізу	Передбачає розробку програмного
1.2. Встановлення відповідальних осіб або функціональних структур за проведення аналізу	забезпечення у відповідності з поставленими завданнями, яка завершується створенням програмного файлу.
1.3. Розробка та впровадження плану і програми проведення аналітичної роботи	На цьому етапі, крім програм, спеціально розроблених для вирішення поставлених задач, можуть застосовуватись єдині прикладні програми, які при необхідності коригуються згідно з особливостями об'єкта дослідження. За умови, що обробка інформації здійснюється в інтерактивному режимі, програмний файл не створюється. Завершується підготовка до проведення аналізу створенням банку (бази) даних
	<ul style="list-style-type: none"> • визначення мети та завдань проведення економічного аналізу; • визначення об'єктів економічного аналізу; • формування переліку можливих джерел інформації та способів поповнення • інформації, якої не вистачає; • встановлення переліку аналітичних робіт та розподіл обов'язків щодо їх виконання між функціональними підрозділами і виконавцями, встановлення термінів проведення аналізу

1.4. Формування інформаційно-методичного забезпечення аналізу	<ul style="list-style-type: none"> • розробка системи показників для проведення аналітичного дослідження; • вибір методики і програмних продуктів для перетворення первинної інформації на аналітичну; • розробка макетів аналітичних таблиць, методики їх складання, а також способів графічного оформлення результатів аналізу; • підготовка матеріалів для аналітичних досліджень: відбір наявної інформації, створення додаткових джерел, перевірка вірогідності інформації, аналітична обробка інформації із заповненням всіх таблиць; • алгоритмізація аналітичних робіт та формування форм вихідної інформації 	
II. Аналітичний етап (дослідження підбраної економічної інформації абстрактно-логічними, економіко-логічними і математичними методами)		
2.1. Здійснення попередньої оцінки	<ul style="list-style-type: none"> • характеристика виконання плану за досліджуваними показниками; • виявлення динамічних змін показників; • оцінка рівня використання ресурсів 	Аналітична обробка економічної інформації передбачає створення набору електронних таблиць або
2.2. Розкриття та вимір причинно-наслідкових зв'язків і оцінка використаних можливостей їх покращення	<ul style="list-style-type: none"> • визначення кола взаємопов'язаних факторів, їх групування; • розкриття зв'язків і залежностей між факторами; • елімінування впливу факторів, що не залежать від об'єкта дослідження; • вивчення впливу факторів; • оцінка збитку, нанесеного 	використання з цією метою стандартних таблиць, які пропонуються відповідними пакетами прикладних програм. Даний етап аналізу передбачає вибірку обробку інформації на визначений момент

	від'ємним впливом факторів; • вияв невикористаних можливостей покращення показників, що вивчаються	часу та видачу повної вихідної інформації
III. Підсумковий етап		
3.1. Узагальнення результатів аналізу	• формулювання висновків за результатами аналізу; • підсумкова оцінка; зведений підрахунок резервів та визначення шляхів їх мобілізації	Автоматичне формування звітів про результати проведених аналітичних робіт та оперативна передача результатів аналізу на будь-які рівні управління через комп'ютерну мережу
3.2. Документальне оформлення результатів аналізу: пояснювальна записка, довідка, висновок		
3.3. Формування пропозицій за результатами аналізу		
3.4. Передача інформації користувачам та прийняття відповідних управлінських рішень за результатами аналізу		
3.5. Організація контролю за впровадженням запропонованих рекомендацій	• оцінка оперативності і повноти використання результатів аналізу; • визначення ефекту, одержаного від реалізації результатів аналізу	

Таким чином, організація аналізу діяльності корпорації передбачає визначення його суб'єктів, об'єктів, мети і завдань, системи показників, що визначають параметри об'єктів, інформаційної бази, методів і прийомів перетворення економічної інформації, узагальнення результатів аналізу.

Відсутність ефективної організаційно-методичної бази проведення аналізу ресурсного потенціалу зумовлює виникнення проблем при визначенні напрямів стратегії розвитку корпорацій. Проведене дослідження дозволило обґрунтувати елементи організації аналізу ресурсного потенціалу в умовах застосування інтегрованої комп'ютерно-інформаційної системи корпорації (табл. 2).

Таблиця 2

*Елементи організації аналізу ресурсного потенціалу
в умовах застосування інтегрованої комп'ютерної інформаційної системи
корпорації*

Елементи організації аналізу	Характеристика
1	2
Вибір організаційної форми проведення аналізу	Створення спеціалізованого підрозділу аналізу в Правлінні корпорації, який здійснює аналітичне забезпечення прийняття оперативних управлінських рішень на всіх рівнях управління корпорації на основі використання інтегрованої комп'ютерної інформаційної системи

Закінчення табл. 2

1	2
Визначення суб'єктів організації та проведення аналізу РП	Суб'єктами організації аналізу ресурсного потенціалу є керівник спеціалізованого підрозділу в Правлінні, а також керівники окремих бізнес-одиниць; суб'єктами проведення є працівники спеціалізованих підрозділів або уповноважені особи
Визначення об'єктів аналізу РП	Ресурсний потенціал, забезпеченість матеріальними, нематеріальними, трудовими, фінансовими ресурсами та ефективність їх використання
Формування завдань аналізу РП корпорації	1. Визначити складові ресурсного потенціалу. 2. Виявити потребу корпорації в цілому та окремих бізнес-одиниць у відповідному виді ресурсів. 3. Оцінити забезпеченість корпорації та окремих бізнес-одиниць за основними видами ресурсів. 4. Виявити резерви покращення ефективності використання ресурсів в цілому та окремих бізнес-одиниць
Розробка інформаційного забезпечення аналізу РП	База даних інтегрованої комп'ютерної інформаційної системи корпорації, яка акумулює інформацію щодо всіх напрямів діяльності як корпорації в цілому, так і окремих бізнес-одиниць (база облікових даних, база планових даних, база норм і нормативів, база фінансів і кошторисів підприємства), а також технічна документація і статистична інформація
Особливості аналітичного етапу	1. Визначення індикаторів оцінки РП, за якими здійснюється відбір кількісних і якісних аналітичних показників всебічної оцінки ресурсного потенціалу. 2. Проведення аналізу ресурсного потенціалу корпорації передбачає два блоки аналітичних досліджень: 1) загальний аналіз ресурсного потенціалу корпорації (в

	<p>цілому по корпорації та у розрізі окремих бізнес-одиниць як її структурних підрозділів); 2) поглиблений аналіз складових ресурсного потенціалу окремих бізнес-одиниць. 3. Аналіз ресурсного потенціалу здійснюється в частині оцінки забезпеченості корпорації основними видами ресурсів та ефективності їх використання. 4. Необхідність розрахунку інтегрованого показника ефективності використання всіх видів ресурсів (ресурсного потенціалу)</p>
--	---

Використання запропонованих організаційних засад створює передумови для об'єктивного визначення недоліків та окреслення способів впливу на підвищення ефективності проведення аналізу ресурсного потенціалу корпорацій.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Таким чином, порядок здійснення аналітичної діяльності в умовах застосування КІСА передбачає: постановку та опис завдань відповідного напрямку аналізу діяльності корпорації; розробку алгоритмів і моделей вирішення поставлених завдань на основі побудови типових шаблонів розрахунку аналітичних показників; створення бази даних шляхом збору інформації, її класифікації, кодування; вибір технічних засобів для обробки інформації; розподіл обов'язків з проведення аналізу.

Відповідно, побудова комп'ютерно-інформаційної системи аналізу корпорації дозволяє створити єдину систему організації та обробки інформації з моменту її введення до формування аналітичних показників, а також сприяє поєднанню процесу обробки інформації з процесом прийняття рішень.

Для подолання низької ефективності системи управління ресурсним потенціалом корпорації, зумовленої відсутністю своєчасної інформації щодо його формування та використання, запропоновано комплекс організаційних процедур проведення аналізу (вибір організаційної форми проведення, визначення об'єктів аналізу, суб'єктів організації та його здійснення, формування завдань, розробка інформаційного забезпечення, вибір аналітичних процедур), що суттєво підвищить можливості управління в частині виявлення потреби корпорації у відповідних ресурсах та визначення резервів покращення ефективності їх використання для забезпечення ефективного управління процесами відтворення в діяльності корпорацій.

Список використаної літератури:

1. *Брадул О.М.* Напрями оцінки ефективності функціонування комп'ютерної інформаційної системи аналізу (КІСА) діяльності корпорацій / *О.М. Брадул* : зб. наук. пр. Львівської комерційної академії. – Львів : комерц. Акад, 2009. – № 10. – С. 59–66.
2. *Бутинець Ф.Ф.* Економічний аналіз : навчальний посібник для студентів ВНЗ / *Ф.Ф. Бутинець*. – Житомир : Рута. – 2003. – 680 с.
3. *Бутко А.Д.* Теорія економічного аналізу : підруч. / *А.Д. Бутко*. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2005. – 411 с.
4. *Мних Є.В.* Економічний аналіз : підручник / *Є.В. Мних*. – К. : Знання, 2011. – 630 с.
5. *Мошенський С.З.* Економічний аналіз : підручник для студентів економічних спеціальностей ВНЗ / *С.З. Мошенський, О.В. Олійник* ; за ред. д.е.н., проф., *Ф.Ф. Бутинця*. – Житомир : Рута, 2007. – 704 с.
6. *Олійник О.В.* Розвиток економічного аналізу в умовах інституційних змін: теорія, методологія, організація : наукова доповідь за дис. ... докт. екон. наук : 08.00.09 / *О.В. Олійник*. – Житомир, 2009. – 96 с.
7. *Райковська І.Т.* Організація і методика економічного аналізу діяльності суб'єктів господарювання в конкурентному середовищі : наукова доповідь за дис. ... канд. екон. наук : 08.00.09 / *І.Т. Райковська*. – Житомир : ЖДТУ, 2008. – 44 с.
8. *Чумаченко М.Г.* Економічний аналіз / *М.Г. Чумаченко*. – К., 2003. – 455 с.

ВИГІВСЬКА Ірина Миколаївна – доцент кафедри обліку і аудиту Інституту обліку і фінансів Житомирського державного технологічного університету.

Наукові інтереси:

- проблеми організації та методики бухгалтерського обліку діяльності підприємств в умовах ризику;
- обліково-аналітичне забезпечення процесу управління господарськими ризиками.

ІВАНЕНКО Валентина Олександрівна – доцент кафедри бухгалтерського обліку та аналізу за видами економічної діяльності Інституту обліку і фінансів Житомирського державного технологічного університету.

Наукові інтереси:

- обліково-аналітичне забезпечення складання статистичної звітності;

- проблемні аспекти економічного аналізу і статистики.

ШЕВЧЕНКО Любов Ярославівна – старший викладач кафедри обліку, аудиту і фінансового аналізу ДВНЗ “Криворізький національний університет”.

Наукові інтереси:

- проблеми організації і методики бухгалтерського обліку та економічного аналізу ресурсного потенціалу корпорацій.

Стаття надійшла до редакції 10.06.2013

АНАЛИЗ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦИАЛА КОРПОРАЦИЙ: ОРГАНИЗАЦИОННЫЕ АСПЕКТЫ

В статье определены направления усовершенствования организационных основ анализа ресурсного потенциала корпорации в условиях применения интегрированной компьютерной информационной системы корпорации для обеспечения эффективного управления процессами воспроизводства в деятельности корпораций.

Ключевые слова: организация экономического анализа, компьютерно-информационные технологии, корпорация, ресурсный потенциал

ANALYSIS OF RESOURCE POTENTIAL OF CORPORATIONS: ORGANIZATIONAL ASPECTS

The organizational aspects for analyzing the resource potential of the corporation in condition of the usage of integrated computer information system of the corporation for providing the effective management of reproduction processes in the corporations performances have been developed

Keywords: organization of economic analysis, computer and information technology, corporation, resource potential